

“Catalunya. Política i Economia, avui”

Conferència del President Montilla al Cercle Financer de 'la Caixa'

Dimarts, 10 de març de 2009

Molt bona tarda i moltes gràcies per donar-me l'oportunitat de compartir amb tots vostès aquestes reflexions sobre la situació econòmica i política del nostre país, Catalunya.

Sóc conscient de la dificultat que això comporta en aquests moments, però és la meva obligació, com a president de Catalunya, parlar-ne amb el màxim rigor i sense aixecar falses expectatives. La societat catalana és prou madura com perquè ens estalviem els eufemismes i les mitges veritats.

Dit això, avui no els parlaré de l'Estatut, ni del finançament, no perquè no siguin importants, que ho són. Altres ocasions tindrem.

Modestament crec que el Govern de Catalunya, des del primer moment, ha parlat clar, ha actuat amb la màxima eficiència possible en el marc de les seves competències, i ha procurat influir al màxim possible en les decisions de la política econòmica i social que es prenen més enllà del nostre marc competencial.

Amb la convicció que, ara, només hi ha una prioritat: treballar incansablement per superar la crisi econòmica. Tinguin la total seguretat que res no em desviarà d'aquesta prioritat. I que cap de les incerteses polítiques que planen sobre el nostre futur no ens farà abandonar el treball per assolir-la.

És en aquest context que les forces polítiques que donen suport al Govern estan actualitzant el Pacte d'Entesa. Amb l'objectiu d'adaptar-lo per lluitar millor contra els efectes socials de la crisi. I poder activar les reformes estructurals que necessita l'economia catalana.

La situació és prou greu com perquè els dirigents polítics entenguin que en aquests moments només hi ha un únic, dur i veritable enemic: la crisi. I els adversaris en la política han d'esdevenir aliats en la lluita per superar-la. Cadascú des de la seva responsabilitat. Més enllà que hagi de continuar havent-hi Govern i havent-hi oposició, això no ha de ser obstacle per assolir acords responsables que impliquin el conjunt de les forces polítiques i socials. En tot cas, el que demano és que s'incrementi l'esperit de responsabilitat col·lectiva, especialment en aquests moments de dificultats.

Tothom reconeix que els anys 2009 i 2010 seran uns anys especialment complicats. Aquí i a tot el món. En el nostre cas, a la crisi financera internacional s'hi ha afegit l'esgotament del model productiu sobre el que s'havia fonamentat el "miracle espanyol" (i també el "miracle català") dels darrers quinze anys. Aquest model s'ha acabat.

La combinació de tots dos factors, crisi financera i esgotament del nostre model productiu, ha accelerat, en pocs mesos, un ajustament bruscat de la nostra economia, essent-ne l'element diferencial més preocupant el ràpid augment de la taxa d'atur, que ha crescut a un ritme molt superior al d'altres països d'Europa, i això s'interpreta com un símptoma clar de certes rigideses encara existents a l'economia espanyola i catalana.

Aquest doble factor ens obliga a actuar amb més decisió que els nostres veïns. Perquè, malgrat la fortalesa i la solvència que ha demostrat fins ara, per exemple, el nostre sistema financer i l'encertada actuació en aquest terreny dels reguladors i del govern d'Espanya, la situació internacional ens afecta. I perquè, a diferència del que va succeir als 90, d'aquesta crisi no en sortirem gràcies a un nou boom de la construcció residencial.

Fa anys que parlem de la necessitat d'abordar reformes estructurals en la nostra economia. Però no ho hem fet. O no ho hem fet prou, més ben dit. Ara caldrà parlar-ne menys i actuar més. Actuar en profunditat. En aquest sentit, la crisi es una oportunitat.

Tothom s'ha equivocat, respecte de la crisi. Especialment aquells que tant havien parlat de les virtuts d'un determinat model econòmic, que ara s'ha demostrat insostenible. I s'han equivocat, encara més, aquells qui van imposar una desregulació dels mercats i es van aprofitar de la sofisticació del sistema financer per al benefici ràpid i fàcil. Crec que és necessari admetre els excessos comesos.

Ara bé, de la mateixa manera que dic que cal reaccionar davant els excessos que s'han comès, també dic que no cal "sobreactuar". Evidentment que s'han de fer ajustos, però serà important que la resposta sigui ponderada i serena, evitant l'efecte pèndol en la reacció. Que alguns hagin utilitzat de manera irresponsable les possibilitats de la globalització i dels mercats no ens ha de fer retornar ni al proteccionisme rígid ni a la sobre-regulació.

Hi ha dues coses que val la pena recordar.

- Primera: D'aquesta crisi, com de les anteriors, ens en sortirem. N'estic convençut.
- I segona: no hi ha receptes màgiques per sortir-ne.

Ara bé, també és cert que hi ha moltes maneres d'afrontar la situació actual. Algunes ben poc responsables. I que, en cas de no adoptar determinades decisions es pot produir un innecessari allargament i enduriment de la situació actual.

Per això avui els vull parlar de quina crec que és la millor fórmula d'actuar per sortir col·lectivament reforçats d'aquesta crisi: Realisme, Fermesa i Esperit de Sacrifici.

> 1er.- Actuant amb actitud realista. Parlant clar, com hem fet fins ara. Però també reconeixent i traient profit de les moltes fortaleses de l'economia catalana. La setmana passada, per exemple, es va presentar un estudi de l'Observatori de Prospectiva Industrial on es valora la indústria i els serveis associats a la producció, com el sector central de la nova economia. I on es diu que el nou perímetre de les activitats industrials, la nova indústria, representa el 66% del Valor Afegit Brut català.

La nostra és una economia molt oberta (71% davant 56% d'Espanya) i amb capacitat de competir a l'exterior (30% de les exportacions espanyoles són catalanes i el 40% de les importacions amb més valor afegit també). Valguin un parell d'exemples per il·lustrar-ho: La companyia tèxtil Javier Simorra obre a Xina. I la farmacèutica Grífols està

negociant entrar al Japó. I, en sentit invers, la multinacional Alstom decideix instal·lar a Barcelona la seu mundial del seu negoci d'energies renovables, després de l'adquisició d'Ecotècnia.

Catalunya és el primer clúster agroalimentari d'Europa en volum de facturació. Catalunya està esdevenint el clúster logístic més important de la Mediterrània, gràcies als Ports de Barcelona i Tarragona. Som líders en disciplines com la genòmica, la supercomputació, la fotònica o el magnetisme. Comptem amb personalitats i centres de renom internacional. A aquests actius i fortaleses, cal afegir-hi la projecció europea i mediterrània. Potenciada amb el Secretariat de la Unió per la Mediterrània.

> 2na fórmula. Actuant, amb fermesa. Admetent que no existeixen solucions locals, sinó globals. I que algunes solucions bones a nivell global tindran efectes durs a escala local.

En el marc de les solucions globals, cal replantejar la relació entre economia i política, entre l'Estat, l'empresa i els mercats. Ara és el moment que els poders públics facin un pas endavant i exerceixin el control, la regulació i supervisió dels mercats (sobretot dels financers), que mai haurien d'haver abandonat. No es el nostre cas, però sí el de molts països; i la seva deixadesa d'ahir ens afecta a tots avui.

En l'àmbit català i espanyol cal abordar amb decisió les reformes estructurals que l'economia necessita i a les quals després em referiré.

> i 3ra. Amb esperit de sacrifici. Cal parlar dels sacrificis que tots haurem de fer per superar aquest període.

El professor Manuel Castells deia, fa ben pocs dies, que “A partir d’ara res no tornarà a ser exactament com els darrers deu anys.” I jo dic que molt probablement tots haurem de treballar més, i no necessàriament per guanyar més. En la transició cap a un nou model de societat caldrà procurar que ningú no perdi drets legítimament adquirits, però també caldrà impedir que es mantinguin privilegis injustificats.

Els ciutadans estan disposats a correspondre amb el seu esforç i amb els sacrificis que calguin si no tenen dubte que els governants els parlen amb realisme, actuen amb fermesa i es comprometen a no posar en risc la cohesió de la nostra societat. Aquests han estat, com he dit, els criteris que han guiat la nostra actuació en relació amb la crisi, des del primer dia.

Les prioritats del Govern de la Generalitat davant la crisi han estat, en tot moment: Atendre l’urgent, donant resposta als problemes quotidians.

Atendre l’urgent volia dir i vol dir ajudar a pal·liar les conseqüències de la crisi financera amb els nostres instruments i recursos, limitats, com vostès saben. Donant resposta als problemes de les famílies i les empreses catalanes. Fugint de les promeses fàcils (com abaixar els impostos i incrementar desordenadament la despesa, sense que cresqués el dèficit); es a dir, intentant la quadratura del cercle impossible. No ho farem.

Tampoc té justificació baixar impostos i retallar despeses socials. Especialment si això pot posar en perill la cohesió social i l’ajut als més afectats per la crisi.

I, per altra banda, cal no perdre de vista l'estratègia a més llarg termini, cada cop més imprescindible.

Fa gairebé un any que el Govern va adoptar el primer paquet de mesures per lluitar contra el deteriorament de la situació econòmica. En total, el conjunt de mesures anticrisi que el Govern ha anat adoptant fins avui suposen la mobilització de 7.750 M€; el 3,5% del PIB. És una resposta contundent, si tenim en compte la limitada capacitat d'actuació de la Generalitat, com els he dit abans. I és una resposta contundent si comparem el nostre esforç amb el que han realitzat altres governs del nostre entorn.

És cert que alguns estats han aprovat plans de rescat valorats en centenars de milers de milions d'euros, però, en termes relatius, i d'acord amb les dades pròpies del FMI, l'esforç de la Generalitat és perfectament equiparable als dels països més actius. I el mateix pel que fa a la rapidesa amb què es va reaccionar. Perquè el Pla de mesures de Dinamització, presentat pel conseller Castells, data de l'abril del 2008, ja fa pràcticament un any. Des d'aquell moment, i d'acord amb l'evolució de la situació, el Govern ha aprovat diversos paquets de mesures i actuacions.

La setmana passada mateix, la consellera Serna va presentar un conjunt d'instruments per donar suport als emprenedors, als autònoms i a la formació dels aturats. I avui el conseller Huguet ha presentat un nou paquet de suport al sector de l'automoció. I continuarem desplegant-les amb aquesta intenció. Perquè, avui, un any després dels primers símptomes inequívocs de la crisi, no es veu el final del túnel.

Perquè, ¿hi ha algú que pugui assegurar que ja s'ha acabat la crisi del sector financer, que tothom deia que era el primer pas per començar a remuntar? Sembla que no. No coneixem encara la dimensió real de la crisi i, encara menys, la seva durada. Sabem que no serà una V, però tampoc està clar que sigui una U i confiem en que no sigui una L. Com diuen gràficament els analistes.

Ja he dit que no hi ha receptes màgiques, que estem davant la primera crisi econòmica global. Que haurem d'actuar tots junts, i si cal corregir, també corregirem: governs, empreses grans, mitjanes i petites; emprenedors, empresaris i sindicats.

Els parlava de les mesures que ha aprovat el Govern: Més de dos terços de les més de 60 mesures aprovades ja estan en fase d'execució avançada, i la resta ho estaran abans del final d'aquest trimestre.

Dels 7.750 M€ que fins avui s'ha mobilitzat...

- 4.400 M€ són recursos financers, és a dir, préstecs i avals,
- 3.000 M€ són despeses i inversions extraordinàries de la Generalitat
- I 350 M€ són estalvi, que s'aconseguirà amb mesures d'austeritat pressupostària i de simplificació regulatòria i administrativa.

Els diversos paquets de mesures adoptades, que han estat objecte fins i tot d'un ple parlamentari extraordinari, responen a 5 objectius prioritaris:

1r. Objectiu: Pal·liar la situació dels col·lectius socials més vulnerables: Ampliant, per exemple, en més 700 M€, el pressupost destinat a polítiques socials. I en més de 160 M€ el dedicat al foment de l'ocupació.

2n. Objectiu: Atenuar les restriccions de liquiditat del sistema financer català i garantir que les empreses, en especial les petites i mitjanes empreses, tinguin accés al finançament necessari per a l'exercici de la seva activitat.

Així, als pressupostos del 2009 hem incrementat la capacitat d'endeutament de l'ICF en un 40 % fins arribar als 5.000 M€. Aviat estarà disponible la línia d'avals de 500 M€ adreçats preferentment a sectors intensius en mà d'obra. I ja he fet referència a les mesures aprovades avui que van en aquesta direcció.

3r. Objectiu: Dinamitzar el mercat de treball i ajudar a les persones en situació d'atur.

A més dels acords adoptats la setmana passada a que m'he referit abans, els posaré tres exemples més: El 2009 triplicarem el nombre de persones que es formaran per millorar la seva ocupabilitat. També doblarem el nombre de persones aturades que rebran acompanyament personal a la recerca de feina per part del personal del SOC. I, en la línia d'ajudar a qui s'ajudi, hem destinat 100 M€ per a préstecs a persones en atur que vulguin millorar la seva formació en especialitats on no arriba l'oferta pública.

4rt. objectiu: Contrarestar el descens de l'activitat del sector de la construcció i immobiliari.

Assegurant, amb recursos propis i aportats per l'Estat, la inversió més elevada realitzada mai a Catalunya, en obra civil, en part gràcies a la disposició addicional tercera del nostre Estatut com vostès saben, fins

assolir una xifra que supera els 12.400 M€ i que representa el 5,6% del PIB. Al 2009, la inversió de la Generalitat generarà més de 78.000 llocs de treball a la construcció front els 58.000 de 2008. Fent un esforç també fonamental per tractar de pal·liar la situació en què es troba el sector immobiliari residencial, destinant més recursos perquè hi hagi més construcció i oferta d'habitatge.

i 5è Objectiu.- Aplicar mesures de simplificació administrativa.

La UE ha establert l'ambiciós objectiu de reduir un 25% les càrregues administratives abans de 2012. La Generalitat ja l'ha assolit en més d'un terç. Amb iniciatives com el Projecte de Llei de prevenció i control ambiental de les activitats econòmiques, aprovat el mes passat, que substituirà a la vigent Llei d'Intervenció Integral de l'Administració Ambiental, tan criticada per alguns amb raó. I que ha de permetre que les empreses estalviïn 480 milions d'euros l'any i 1,9 milions de dies de tramitació burocràtica. El 90% de les activitats deixaran de requerir llicència ambiental prèvia.

Fa un moment, els parlava del paquet de mesures que el Govern ha aprovat avui per al sector de l'automoció. Em permetran que faci un breu parèntesi per subratllar algunes bones notícies del sector, que les hem conegut les darreres setmanes: A més de quedar garantida la celebració del Saló de l'Automòbil de Barcelona, hem vist que tant Nissan com estic convençut que farà també Seat han apostat per nous models, que garanteixen la continuïtat dels seus projectes empresarials a Catalunya. Els esforços de molts (sindicats, empreses, partits i Govern) han valgut la pena. S'està aconseguint superar un moment especialment difícil, tot i

que encara queda molt per fer per consolidar una esperança de futur en el sector, tan important per Catalunya.

Ja ho he dit i m'ho sentiran a dir els propers mesos: tothom ha d'estar disposat a fer un esforç, tothom ha d'estar disposat a renunciar a part del que ha tingut fins ara i a fer un sacrifici per superar aquesta etapa.

L'evidència de la duresa de la crisi ens ha fet adoptar algunes mesures excepcionals. Tot i que, val a dir que, en la mateixa línia que la resta de Governos del món. Ara bé, compartir l'excepcionalitat no ens ha de servir per justificar-la ni -menys encara- per fer derivar la situació cap a una fase proteccionista, a nivell català o espanyol. Cap crisi, ni tan sols aquesta, ens ha de fer caure en la temptació de retrocedir en el procés de d'obertura de l'economia.

Per tant, doncs, quedi clar que hem aprovat i aprovarem mesures de suport a determinats sectors econòmics, quan sigui imprescindible. Però només quan sigui imprescindible. Si em permeten l'expressió col·loquial, ho farem amb comptagotes i, sempre, d'acord amb la legislació comunitària. I també amb data de caducitat.

Perquè no ens podem permetre subvencionar cap sector més enllà de les peculiaritats de l'actual moment econòmic. Fer-ho, seria mantenir una assignació no eficient dels recursos públics. Els receptors d'ajuts públics han de comprendre que no seran ni permanents ni gratuïts. No ens ho podem permetre i tampoc ho vol la ciutadania. Que cal que els facin servir per ajudar-se a si mateixos. No pas per allargar artificialment situacions sense futur, sinó per accelerar processos de reconversió,

modernització, i internacionalització. Només així estaran garantint la seva pròpia continuïtat un cop superada la crisi.

El conjunt de mesures de caràcter temporal, juntament amb les fortaleces de fonts de la nostra economia, ens permetran afrontar la situació amb garanties, si som capaços de transmetre, al conjunt de la societat catalana, la fortaleza necessària perquè no falli la confiança, en aquests moments debilitada.

Ara bé: vull insistir, una vegada més, que cal complementar les mesures conjunturals amb mesures estratègiques, que ens permetin completar el procés de canvi de model productiu de la nostra economia. L'urgent no ens pot fer ajornar més l'important. De la crisi de començaments dels noranta, en varem sortir sobre la base d'un conjunt de mesures per augmentar la productivitat. Però també pel protagonisme que el sector de la construcció residencial va adquirir en la nostra economia. El totxo ens va servir per edificar el model econòmic dels darrers quinze anys. Però aquell model tothom sap que està esgotat. I s'equivoquen aquells qui creuen que només es tracta de resistir, d'esperar que els Estats Units es recuperin de la crisi i ja ens tornarem a refer tots. Perquè això em temo molt que ja no serà així. Ara caldrà edificar no pas sobre totxo -i no vull dir que el totxo no sigui important, ho és i ho seguirà sent-, sinó sobre innovació, capacitació, alt valor afegit.

Només serem més competitius si som més competents, com a societat i com a economia. No serem més competitius si no incrementem la nostra productivitat o reduïm els nostres costos de producció, o reduïm els nostres marges de beneficis. Una de les tres coses... o, encara millor, les tres alhora.

És per això que fa temps que Govern, empreses i universitats estem invertint fortament en activitats de coneixement, investigació, recerca i innovació. Liderant la transició de la nostra economia cap a sectors de més valor afegit i alta productivitat.

Per assolir aquest objectiu és necessari que la societat catalana en el seu conjunt (Administració, empreses, treballadors en actiu i en atur també), sigui conscient que el canvi de model requereix un esforç de formació, que cal fer personalment i col·lectivament. Parlo d'un veritable compromís de país que, liderat des dels poders públics, hem de ser capaços de fer realitat, a partir dels avenços en Educació, Innovació, Productivitat i Competitivitat.

Aquest ja va ser l'esperit de l'Acord Estratègic per la Internacionalització, la Qualitat de l'Ocupació i la Competitivitat de l'Economia Catalana, que Generalitat i agents socials i econòmics varem renovar fa uns mesos.

Un acord que, en aquesta segona etapa, té previst destinar més de 7.000 M€ anuals a garantir que la nostra economia faci el canvi qualitatiu que necessita més que mai. També aquest és l'esperit del Pacte Nacional per la Recerca i el Desenvolupament, signat l'octubre passat, que ha de permetre situar-nos entre els països capdavanters de l'economia del coneixement a nivell europeu. Acord Estratègic i Pacte per la Recerca i la Innovació són els més directament relacionats amb el que estic dient.

Però també hi tenen molt a veure el Pacte per l'Educació, el Pacte per l'Habitatge i el de la Immigració. I espero que els propers mesos hi puguem afegir el d'Infraestructures.

Aquest esforç d'àmplia concertació i acord d'objectius estratègics en relació als grans temes de país, ve a ser la concreció d'un determinat estil de govern, que té i que persegueix sempre un ampli consens social, econòmic i polític. Així crec que fem les coses a Catalunya: junts, si és possible. Així ens agrada. Vostès i nosaltres. Economia i política. Societat i política. Junts, treballant colze a colze.

Perquè el futur del país el fem entre tots. I, també, perquè sense la seva determinant contribució al lideratge econòmic i social, la política pot ser insuficient. La cosa pública és, més que mai, més que la cosa política. Compartim una determinada idea del que ha de ser una societat democràticament madura. Buscant maximitzar allò que uneix com a base per anar reduint el que separa, obviant maximalismes i buscant la centralitat. En el cas del model econòmic, entenem que cap Govern pot abordar tot sol la imprescindible transformació. Aquest és el nostre estil de fer, i ens en sentim orgullosos.

- Amb les inversions en Infraestructures podrem abordar, entre altres, la millora de competitivitat en el camp de la logística.

- Amb el Pacte per la Recerca i la Innovació hem d'aspirar a fer un salt necessari cap a activitats de major valor afegit. Permetin-me que faci un incís aquí, per dir que en la meva opinió, en aquesta conjuntura, no seria raonable que, a partir del 2011, es veiés modificat, com està previst,

l'actual esquema de desgravacions fiscals a la Recerca, el desenvolupament i la innovació.

- Amb el Pacte i la Llei de l'Educació, avui al Parlament, garantirem l'estabilitat i qualitat del sistema, posant les bases perquè les futures generacions tinguin una millor preparació.

- Però, ara, cal donar un major impuls, com ja es preveu a l'Acord Estratègic, a un element cabdal com és la Formació i Capacitació Professional. Millorar la formació dels treballadors al llarg de la seva trajectòria professional és imprescindible per revertir la pèrdua de competitivitat respecte dels països que tenen bons sistemes en aquest sentit. Aquest nou impuls ha de permetre canviar definitivament la idea de la FP com a punt final del trajecte formatiu, per convertir-la en la porta d'entrada d'una carrera professional.

Per tant, considero imprescindible orientar la seva reforma cap a:

- Aconseguir que el nostre capital humà tingui la màxima capacitat possible,
- I que, alhora, tingui la màxima utilització durant el màxim de temps possible.

Les línies de treball que el Govern desenvolupa en aquest nou impuls són:

- Pel que fa a la formació dels més joves, la reforma de l'estructura dels Cicles Formatius de Grau Mitjà, facilitant tant el procés de selecció com la integració en el món laboral mitjançant l'alternança escola-treball.

- I respecte dels treballadors amb anys experiència professional acumulada, impulsar un mecanisme d'Acreditació de la Competència professional que faci aflorar el que es coneix com a Qualificació Submergida.

Cal seguir treballant perquè la formació continuada arribi a més i més treballadors, especialment a les empreses petites. I reformar els mecanismes d'assessorament, per garantir que es reconeix i aprofita al màxim l'experiència professional dels treballadors i treballadores.

Senyores i senyors,

Crec que, en conjunt, tant les mesures per fer front a la conjuntura econòmica i de crisi, com les estratègiques de caràcter estructural per avançar cap a un canvi de model productiu, són les possibles i adequades a la situació de Catalunya, avui. Ara bé, admetem que la capacitat d'actuació del Govern és limitada i que, per tant, la transformació del nostre model econòmic i productiu no pot abordar-se només des de Catalunya. I que cal esperar que mesures i reformes adoptades pel govern central i per la Unió Europea, ens ajudin a fer front a la situació i, sobretot, serveixin també per introduir reformes estructurals que sols no podem prendre.

El conjunt de grans acords que hem abordat a Catalunya conformen una manera de fer i un determinat mètode de treball, que podrien ser perfectament aplicables a nivell espanyol, per assolir els pactes d'Estat necessaris per abordar les reformes estructurals necessàries per al conjunt.

Són reformes que persegueixen l'interès general, i per tant tots (governos, partits polítics, organitzacions empresarials i sindicals, hem d'implicar-nos en la seva gestació i resolució. Perquè tots som part del problema i tots junts hem de contribuir a la solució. Cadascú, és clar, en l'àmbit de les seves responsabilitats. Sóc plenament conscient dels costos i els riscos d'un procés d'aquest tipus. Però el moment d'abordar-ho és ara. Hi ha molts motius per fer-ho i en contra d'ajornar-ho.

Hem de reconèixer que no hem sabut aprofitar prou els anys de creixement i convergència amb Europa per transformar el nostre model econòmic. No ho hem sabut aprofitar prou. Aquesta vegada no podem recuperar productivitat i competitivitat devaluant com fèiem abans, i ajornant els ajustos estructurals. Aquest cop no tenim altra opció que afrontar el problema de cara. Perquè la crisi financera passarà, però això no resoldrà el problema de productivitat de l'economia espanyola. Sinó que, ben al contrari, el farà més latent que mai.

A continuació els voldria enumerar algunes de les Reformes que considero que a Espanya s'haurien d'abordar en aquest context:

- Cal una veritable Reforma del Sistema de relacions laborals. Vagi per endavant que aplaudeixo les darreres decisions preses pel Consell de Ministres, divendres passat, i que no estic parlant d'abaratir l'acomiadament. I menys en un moment de crisi en que cal protegir especialment els més desfavorits. Però si hem de transitar cap a un model productiu de més valor afegit, haurem de convenir tots plegats que, amb el sistema de relacions laborals actual, més pensat per gestionar la força de treball que no pas el coneixement, no ens en sortirem. Cal promoure l'assignació eficient de recursos, incentivant la

mobilitat laboral dels treballadors. Cal plantejar-nos la revisió dels processos de negociació col·lectiva, i cal compassar els creixements salarials a la productivitat empresarial que els fa possibles.

- Cal una Reforma consensuada del Sistema Educatiu. És l'altra gran assignatura pendent, com ja he explicat abans. És un element essencial, si volem millorar la productivitat global del país i, alhora, la redistribució de les rendes.

- Cal la Reforma del Mercat de l'Habitatge en el moment actual. Un contracte de lloguer més flexible i una major seguretat jurídica per als agents implicats.

- Cal també reformar determinats Sectors Regulats. Adoptant mesures que fomentin la Competència en diversos sectors i mercats. ¿Quins són aquests sectors?: Sense voluntat d'ésser exhaustiu, els citaré els tres que considero més rellevants: el sector serveis i comerç, el del transport i el sector energètic. És indubtable que es tracta de camps en els quals hem fet, amb alguns matisos, bons exercicis de privatització d'antics monopolis estatals en les darreres dècades. Fet que ha introduït per primera vegada la competència en els mercats. Amb tot, seguim estant lluny d'allò que els experts anomenen les millors pràctiques i, en tractar-se de sectors estratègics pel conjunt de l'economia, crec que hem d'accelerar-ne el ritme de transformació.

- En el Sector Serveis i en el Sector Comercial, tenim una gran oportunitat amb la Transposició de la Directiva de Serveis, hem d'aprofitar-la.

- El Transport de Mercaderies, sobretot en el vessant portuari i ferroviari, presenta encara algunes rigideses. Superar-les suposaria un clar guany de competitivitat.

- I, per descomptat, calen reformes en el Sector Energètic. Sens dubte, necessitem urgentment una política energètica comuna a nivell europeu. Però estaran d'acord amb mi que, a nivell espanyol, encara no tenim un mercat energètic amb un grau adequat de competència. Per això considero necessari aprofundir en el procés de reforma del sector, entre d'altres, en els camps següents:

- Superació del Dèficit de Tarifa: La competència en el mercat minorista no pot recaure en l'existència d'un dèficit tarifari permanent, i menys si és creixent al llarg del temps.

- En aquest sentit és imprescindible la reforma del Mercat Majorista. Perquè mai no aconseguirem el bon funcionament del mercat minorista si no garantim un nivell adequat de competència a la part majorista.

- I també considero necessari obrir el Debat sobre el Mix Energètic, tant a nivell espanyol com europeu.

L'efecte d'aquestes reformes no es produirà en el curt, sinó en el mitjà o en el llarg termini. Per això, contra el que alguns opinen, són més urgents que mai, i no podem usar la crisi com a excusa per endarrerir-les. Com més triguem a posar-nos-hi, més trigarem a veure'n els resultats, i més se'n ressentiran la nostra economia i el conjunt dels nostres conciutadans i empreses. I que ara no és el moment de discutir si cal fer-les, sinó simplement de preguntar-nos si volem fer-les tots junts o per

separat. Pel que fa al Govern de la Generalitat, no dubtin que actuarem amb determinació. Buscarem sumar el màxim de voluntats en el procés, però els garanteixo que no perdrem el temps. Invertirem tanta energia com calgui per assolir un consens de país. Però només si existeix voluntat i la possibilitat d'arribar al consens, i si aquest ens dóna encara més força per tirar endavant.

Els reptes són formidables, i el Govern i el seu president els assumim amb tota la seva amplitud i amb la confiança que ens proporcionen les sòlides bases de l'economia catalana.

Treballarem per enfortir l'economia catalana usant tots els instruments al nostre abast. I treballarem per aconseguir que el conjunt de l'economia espanyola impulsi el conjunt de canvis estructurals que cal abordar.

Abans de finalitzar la meva intervenció, i havent parlat del que fem i del que cal fer, vull parlar, encara que només sigui un minut, de temes sobre els que ara no toca fer res, però sí que toca començar-hi a pensar.

Cal començar a pensar com sostindrem, en el futur, el quart pilar de l'Estat del Benestar, que tot just ara comencem a veure implantat. Cal començar a pensar seriosament si serem capaços de garantir, sense canvis, la viabilitat en el futur del model actual del nostre sistema sanitari. Insisteixo que, en plena crisi, no és el moment de modificar res en aquests àmbits. Però sabem que la crisi s'acabarà i, quan s'acabi, caldrà que tinguem clar com respondrem a aquests reptes.

I acabo. Però no ho voldria fer sense subratllar, una vegada més, el que considero més rellevant del que pretenia traslladar-los aquesta nit. Ho sintetitzaré en deu punts:

1.- El Govern de Catalunya ha parlat clar i seguirà parlant clar, davant la ciutadania, respecte de la gravetat de la crisi i dels sacrificis necessaris, per fer-hi front.

2.- La principal prioritat del Govern és la lluita contra la crisi, que és el veritable enemic. Els adversaris polítics hem de saber esdevenir aliats en aquesta lluita contra la crisi.

3.- Catalunya té la fortalesa i la determinació necessàries per sortir ben posicionada d'aquesta crisi.

4.- L'esforç que fa el nostre país és comparable, i fins i tot superior, al dels països del nostre entorn.

5.- A més dels grans Acords i Pactes fets fins avui, he volgut destacar, especialment, la voluntat i determinació per donar un nou impuls a la formació i capacitació professional.

6.- És temps que Espanya abordi noves reformes estructurals que contemplin el sistema de relacions laborals, el sistema educatiu, el sector serveis i comerç, el transport de mercaderies, el sector energètic i el mercat de l'habitatge.

7.- És temps, també, de començar a pensar en la sostenibilitat futura de l'Estat del Benestar que hem construït. Que estem construint.

8.- Independentment que la principal responsabilitat d'impulsar aquestes reformes i reflexions sigui, sobre algunes d'elles, del Govern d'Espanya, és evident que també se n'han de corresponsabilitzar les altres administracions, així com els agents econòmics i socials.

9.- En aquest sentit, crec que l'experiència de Catalunya en la consecució d'Acords Estratègics pot ser una referència útil per a la política i la societat espanyola, en el seu conjunt.

10.- Amb aquesta força, Catalunya contribuirà com la que més, com sempre ha fet, a liderar l'esforç col·lectiu que Espanya ha de fer en aquests moments.

Crec que el moment ens exigeix claredat, determinació, responsabilitat i solidaritat.

Moltes gràcies per la seva atenció.